

ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์
ประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5

นายสำราญ ชานวัน

003820

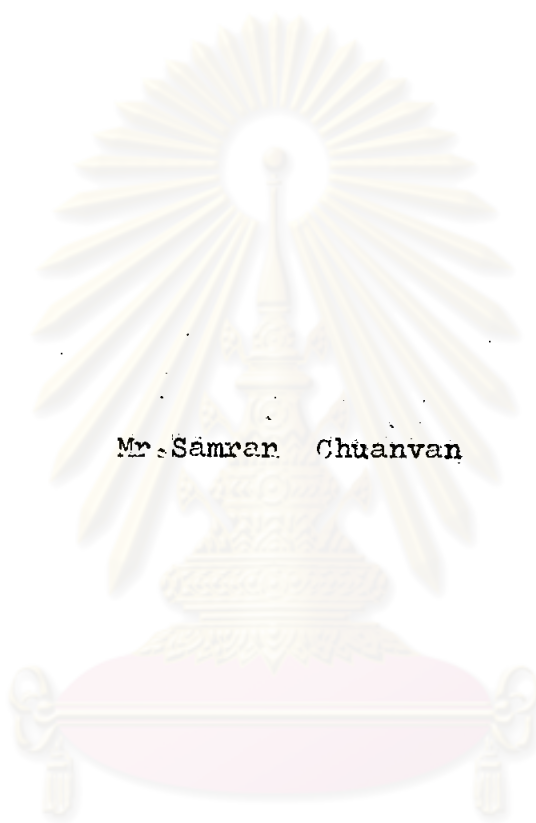
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

ROLE EXPECTATIONS IN ACADEMIC AFFAIRS
OF THE PROVINCIAL ELEMENTARY SCHOOL OFFICE SUPERVISORS IN REGION 5

Mr. Samran Chuanvan

คุณยวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ประจำ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด   เขตการศึกษา 5

ชื่อนิสิต   นายสำราญ ชนวนัน

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

ภาควิชา   บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา   2523

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ ประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5
3. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ ประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5

สมมติฐานของการวิจัย

ความคาดหวังระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ ประจำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 โดยการสุ่มตัวอย่าง แยกเป็น ผู้บริหาร 229 คน และครูผู้สอน 307 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 536 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 536 ฉบับ ได้รับกลับคืน 458 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.46 จากผู้บริหารจำนวน 188 ฉบับ และจากครูผู้สอน 270 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยค่า z-test

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ว่า ศึกษานิเทศก์ควรมีวุฒิอย่างต่ำปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีประสบการณ์เป็นครูมาก่อนมากกว่า 7 ปีขึ้นไป ทำการนิเทศได้อย่างน้อย 2 วิชา/กลุ่มประสบการณ์ และมีประสบการณ์สอนวิชาที่จะทำการนิเทศมาก่อน 3 - 4 ปี และเสนอแนะว่า ศึกษานิเทศก์ควรมีความเป็นกันเองกับครู มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกดี มีความประพฤติดี มีคุณธรรม มีความรู้รอบตัวดี และมีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และเสนอแนะว่า ศึกษานิเทศก์ควรมีโอกาสในการออกนิเทศให้ทั่วถึง ทุกโรงเรียน สาธิตการสอน จัดอบรมและสัมมนาครู ประสานงานและให้บริการด้านการเรียน การสอน จัดทำและให้บริการให้ยืมสื่อการเรียนแก่ครู และติดตามผลและประเมินผลโครงการ เรียนการสอน

3. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Role Expectations in Academic Affairs of the
                                  Provincial Elementary School Office Supervisors
                                  in Region 5

Name   Mr. Samran Chuanvan

Thesis Advisor   Assistant Professor Valairat Boonswasdi

Department   Educational Administration

Academic Year   1980

ABSTRACT

Purposes:

The purposes of the study were indicated as follows:

1. To study the role expectations of administrators and teachers concerning the qualification of the provincial elementary school office supervisors in educational region 5.
2. To study the role expectations of administrators and teachers concerning academic affairs of the provincial elementary office supervisors in educational region 5.
3. To compare the role expectations of administrators and teachers concerning academic affairs of the provincial elementary office supervisors in educational region 5.

Hypothesis:

The role expectations of administrators and teachers concerning academic affairs of the provincial elementary office supervisors in region 5 were not significantly different.

Methodology:

The samples of this research consisted of 229 administrators and 307 teachers in region 5 which were selected by using the Stratified Random Sampling Technique, which made the total of 536 samples.

The instruments used in this research were check list, rating scale and open-ended questionnaire. The total 536 questionnaires were sent out, 458 or 85.46 percent were returned 188 questionnaires from administrators and 270 questionnaires from teachers.

The data were analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation and test of significance at .01 level by Z-test.

Findings:

1. The role expectations of administrators and teachers concerning the qualification of supervisors were as follows:

the supervisors should have at least Bachelor's degree, the age is about thirty to forty years of age, they should have at least seven years of practical teaching experience in the public schools, should be an expert in teaching at least two subjects, have more than three year experience in those supervised subjects. They suggested that the supervisors should be friendly with teachers, passess good human relation, good personality, good character, good knowledge and pay the most attention to their work.

2. The administrators' and the teachers' role expectation of the supervisors concerning the academic affairs are rated at the level of next to the most approval and they suggested that the supervisors should have the chance to supervise in every school, demonstrate teaching, arrange the teachers' training and seminar, coordinate and help teaching service, making and sending the texts and teaching-aids to teachers, follow-up and evaluate the teaching programs.

3. The role expectations of administrators and teachers concerning the academic affairs of supervisors were not significantly different at the level of .01, therefore the hypothesis is failed to be rejected.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหาร การศึกษา ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำต่าง ๆ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจจ อุทรานันท์ และ อาจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ที่กรุณาช่วยตรวจ แก้ไขโครงร่างการวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จรรยา เอกอินทร์ ศึกษาานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ อาจารย์ประเสริฐ ทองประเจียก หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นบางประการ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุนทร ไคลมี อาจารย์วัชรินทร์ โสไกร อาจารย์ทองใบ แทนเมธี อาจารย์ชโลมใจ กิ่งคารวัฒน์ อาจารย์ประเสริฐ ชนุชเวท และ อาจารย์จิรพงศ์ แพรภัทรประสิทธิ์ ศึกษาานิเทศก์จังหวัดในเขตการศึกษา 5 ที่กรุณาช่วยรวบรวมประชากรที่ใช้ใน การวิจัยให้ และขอขอบคุณ ผู้บริหารและครูผู้สอนทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณเข้มข้อย ไทรรัตน์ ที่กรุณาจัดพิมพ์และให้คำแนะนำต่าง ๆ งาน วิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

สำราญ ชวนวัน

เมษายน 2524

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ท
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	11
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	12
เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	14
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	หลักการนิเทศการศึกษา	18
	ฐานะ บทบาท และ หน้าที่ของศึกษานิเทศก์	20
	คุณสมบัติของศึกษานิเทศก์	32
	กระบวนการนิเทศการศึกษา	36
	เทคนิคในการนิเทศการศึกษา	39
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	51
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	51
	สมมุติฐานของการวิจัย	51
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
	การสร้างแบบสอบถาม	65
	การทดลองแบบสอบถาม	68
	การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล	69
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	69
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์	77
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์	83
	การเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศึกษา นิเทศก์	103

	ความคิดเห็นและข้อ เสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม	129
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อ เสนอแนะ	133
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	133
	สมมติฐานของการวิจัย	133
	วิธีดำเนินการวิจัย	133
	สรุปผลการวิจัย	135
	อภิปรายผลการวิจัย	145
	ข้อ เสนอแนะ	160
	ข้อ เสนอแนะเพื่อการวิจัยเพิ่มเติม	161
	บรรณานุกรม	163
	ภาคผนวก	171
	ประวัติผู้เขียน	186

รายการตารางประกอบ

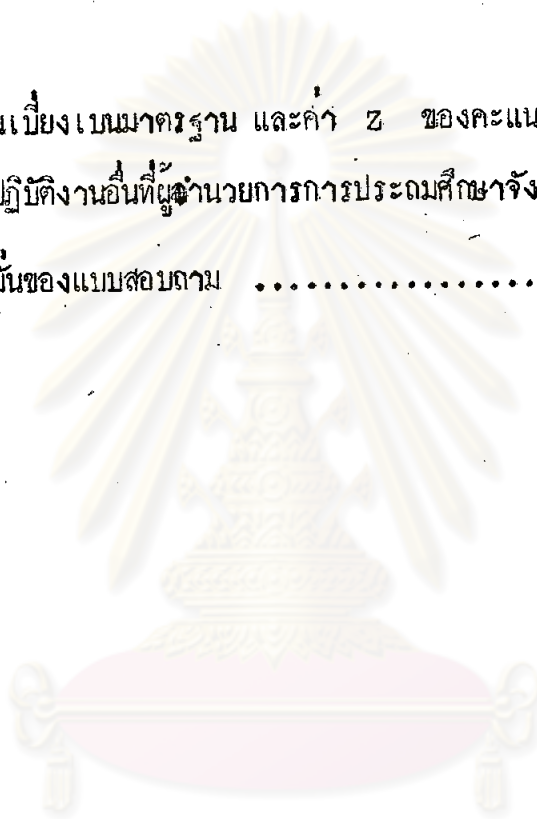
ตารางที่		หน้า
1	จำนวนตัวอย่างประชากรแยกเป็นรายโรงเรียนในแต่ละอำเภอ	54
2	จำนวนตัวอย่างประชากรแยกเป็นรายกลุ่มตัวอย่างประชากร	65
3	สัดส่วนของรูปคำถามในแบบสอบถาม	67
4	จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามเพศ อายุราชการ ตำแหน่งทางราชการ ในปัจจุบัน	74
5	อายุขั้นต่ำของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์	78
6	ประสบการณ์เป็นครูก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์	79
7	วุฒิต่ำสุดของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์	80
8	จำนวนวิชา/กลุ่มประสบการณ์ที่ศึกษานิเทศก์ควรจะนิเทศได้	81
9	ประสบการณ์สอนในวิชาที่จะนิเทศของศึกษานิเทศก์	82
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับการควบคุมและส่งเสริมการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์	84
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับการจัด ทำและพัฒนาข้อสอบมาตรฐานของศึกษานิเทศก์	89
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับการ สนับสนุนงานวิชาการของศึกษานิเทศก์	90
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับ การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน	94

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับเสนอ แนะการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียนของศึกษานิเทศก์	97
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับความ ร่วมมือกับจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาของศึกษานิเทศก์ ..	99
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับถาวร ปฏิบัติงานอื่นที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมายให้	102
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับการควบคุมและส่งเสริมการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์	104
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาข้อสอบมาตรฐานของศึกษานิเทศก์	111
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับการสนับสนุนงานวิชาการของศึกษานิเทศก์	114
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์	118
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับเสนอแนะการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียนของศึกษานิเทศก์	122
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับความร่วมมือกับจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาของ ศึกษานิเทศก์	124

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23	128
คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z ของคะแนนความคาดหวัง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอื่นที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมายให้	
24	.....
หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย